
Kwartalny przegląd antycyklicznego bufora kapitałowego

Materiał na posiedzenie Komitetu
Stabilności Finansowej

Synteza

Niniejsze opracowanie zawiera zestawienie informacji na potrzeby oceny natężenia cyklicznego ryzyka systemowego oraz wysokości i adekwatności wskaźnika bufora antycyklicznego rekomendowanego przez KSF.

Natężenie ryzyka cyklicznego mierzonego za pomocą modelu wczesnego ostrzegania wzrosło, ale nadal utrzymuje się w standardowym przedziale ryzyka. Rosnącej ocenie ryzyka cyklicznego z perspektywy modelu wczesnego ostrzegania towarzyszy brak oznak nadmiernej akcji kredytowej, a sama dynamika kredytu pozostaje relatywnie niska.

Odnotowany wzrost natężenia ryzyka nie uzasadnia wyznaczenia bufora antycyklicznego ponad wartość ustanowioną w *Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 18 września 2024 r. w sprawie wskaźnika bufora antycyklicznego*, który podnosi wartość obowiązującego bufora antycyklicznego do 1% (od września 2025 r.). Rozporządzenie to realizuje zalecenia Uchwały Nr 74/2024 z dnia 14 czerwca 2024 r., w której Komitet Stabilności Finansowej zarekomendował dochodzenie do docelowego poziomu bufora w 2 etapach: w pierwszym kroku ustanowienie bufora na poziomie 1%, a po roku podniesienie go do 2%.

Opracowanie zostało podzielone na trzy części.

W części pierwszej przedstawiono opis uwarunkowań makrofinansowych oraz syntetyczne podsumowanie bieżących napięć w systemie finansowym w Polsce. W przypadku wystąpienia zdarzeń o charakterze kryzysowym niewskazane będzie zawiązywanie bufora antycyklicznego, nawet jeżeli model wczesnego ostrzegania sugerowałby takie działanie. Podwyższone bieżące napięcia i zdarzenia o charakterze kryzysowym mogłyby jednocześnie uzasadniać częściowe lub całkowite rozwiązanie bufora.

W części drugiej zaprezentowano wyniki modelu wczesnego ostrzegania. Modele tej klasy mają za zadanie wychwycić z danych sygnał o zbliżającym się kryzysie finansowym. Model wczesnego ostrzegania służy do pomiaru natężenia ryzyka cyklicznego i jest wykorzystywany do wskazania odpowiedniego momentu zawiązania oraz adekwatnego poziomu bufora antycyklicznego.

W części trzeciej przedstawiono przebieg w czasie wartości luki kredytowej oraz innych zmiennych obrazujących akcję kredytową w Polsce. Model wczesnego ostrzegania, którego wyniki przedstawione są w części drugiej, zawiera te zmienne i dodatkowo łączy informacje z nich płynące z innymi danymi, dlatego straciły one dominującą pozycję w analizie ryzyka cyklicznego w kontekście bufora antycyklicznego. Jednakże zmienne te nadal pełnią pomocniczą rolę w identyfikacji cyklu kredytowego.

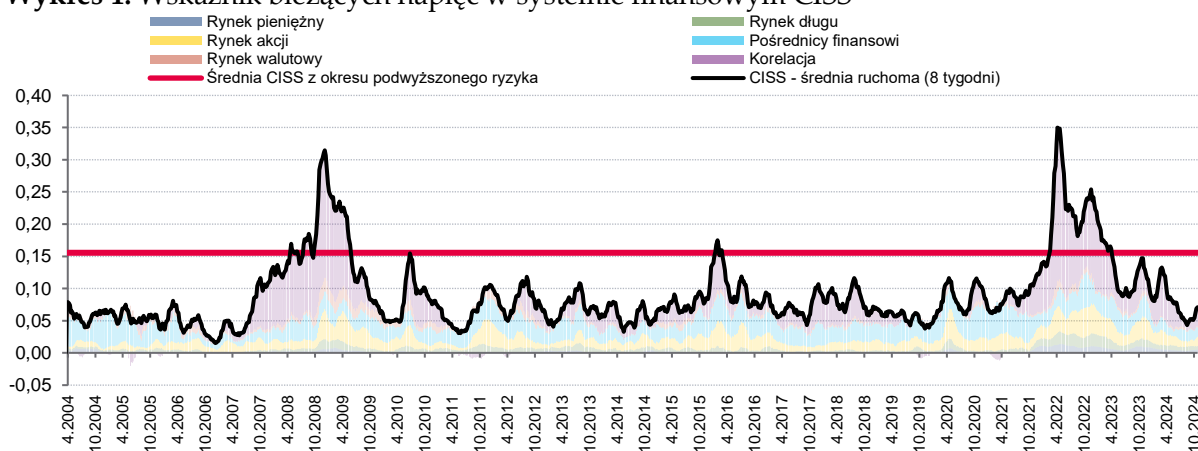
1. Uwarunkowania makrofinansowe oraz bieżące napięcia w systemie finansowym

Sytuacja makroekonomiczna w Polsce jest dobra i sprzyja stabilności finansowej. Wynagrodzenia realne rosną, a bezrobocie pozostaje niskie. W III kwartale inflacja przekroczyła cel inflacyjny, ale spowodowane to było jednorazowymi wydarzeniami związanymi m.in. z decyzjami regulacyjnym przywracającymi wyższe ceny energii. Dobra sytuacja makroekonomiczna zapewnia stabilne oparcie dla sektora finansowego w zdrowej i dobrze prosperującej gospodarce realnej. W gospodarce światowej utrzymują się oczekiwania na realizację scenariusza tzw. miękkiego lądowania i umiarkowanego wzrostu gospodarczego w latach 2024-2025 (3,2% r/r w każdym roku)¹.

Akcja kredytowa w Polsce odbudowuje się. Z końcem III kwartału 2024 r. dynamika wszystkich głównych grup kredytów była dodatnia. Ogólna dynamika kredytu dla sektora niefinansowego we wrześniu wyniosła 3,4% w ujęciu rok do roku (wobec 2,4% w II kw. br.).

Bieżące napięcia w systemie finansowym nie stanowią przeciwwskazań do zawiązywania bufora. Wskaźnik CISS (ang. *Composite Indicator of Systemic Stress*)² od kwietnia 2023 r. utrzymuje się poniżej średniego poziomu z okresu wskazywanego przez ERRS jako okres podwyższonego ryzyka (zob. Wykres 1).

Wykres 1. Wskaźnik bieżących napięć w systemie finansowym CISS

Uwagi: Wskaźnik CISS mierzy bieżące zaburzenia w sektorze finansowym, odzwierciedlone w kwotowaniach rynkowych. Intensywność zaburzeń w danym okresie interpretujemy jako miarę ex-post ryzyka systemowego. CISS został oryginalnie opracowany dla strefy euro i jest używany przez EBC i ERRS. Wykorzystane do jego budowy wskaźniki obejmują 5 obszarów krajowego rynku finansowego: rynek akcji, rynek pieniężny, rynek walutowy, rynek długu oraz rynek pośredników finansowych. Szósta zmienna, *Korelacja*, rośnie kiedy napięcia zaczynają narastać w kilku sektorach jednocześnie. Okresowo, zmienna ta może być ujemna, oznacza to sytuację, w której napięcia z jednych obszarów kompensowane są pozytywną, pozbawioną napięć sytuacją w innych obszarach. Taka konstrukcja wskaźnika CISS przypisuje stosunkowo wyższą oceną ogólnego poziomu napięć w systemie finansowym jeżeli występują one jednocześnie na przestrzeni wielu obszarów.

Czerwoną linią zaznaczono średnią wartość CISS z okresu zakwalifikowanego przez ERRS jako okres podwyższonego ryzyka (08.2007 – 11.2009). Dane dla okresu 02.04.2004 r. – 25.10.2024 r.

Źródło: NBP, Bloomberg.

¹ Zgodnie z projekcją MFW (zob. World Economic Outlook, MFW, październik 2024)

² Monitorowanie wskaźnika CISS jest zalecane przez ERRS (ERRS 2014/1, Zalecenie D, pkt.2)

2. Natężenie ryzyka cyklicznego³

Adekwatny poziom bufora antycyklicznego (BA) jest wyznaczany zgodnie z Równaniem 1:

$$BA = \max[MMPK - MKR, nBA] \quad 1$$

gdzie: MMPK oznacza tzw. Minimalny Makroostrożnościowy Poziom Kapitału (MMPK); MKR oznacza Makroostrożnościowy Kapitał Regulacyjny, który jest równy wymogowi kapitałowemu dla kapitału Tier I z tytułu filara 1 i bufora zabezpieczającego ($MKR = \text{filar}_1 + BZ$); a nBA to neutralny poziom bufora antycyklicznego.

MMPK określa minimalny poziom współczynnika kapitałowego w systemie bankowym, który biorąc pod uwagę inne zmienne, ogranicza oszacowane przez model ryzyko wystąpienia kryzysu finansowego do satysfakcjonująco niskiego poziomu. Im wyższy poziom współczynnika kapitałowego, tym niższe ryzyko kryzysu, dlatego zmiany MMPK odzwierciedlają zmiany natężenia cyklicznego ryzyka systemowego. Wzrost MMPK oznacza, że wskaźniki ujęte w modelu sugerują narastanie natężenia ryzyka cyklicznego, natomiast spadek MMPK wskazuje na zmniejszenie natężenia ryzyka.

Natężenie ryzyka cyklicznego mierzone za pomocą MMPK systematycznie rośnie. Pomimo odnotowanego wzrostu, obserwowany poziom MMPK nadal mieści się w przedziale zdefiniowanym jako standardowy poziom ryzyka⁴ (zob. Wykres 2).

Odnotowany wzrost natężenia ryzyka cyklicznego wynika przede wszystkim z niskiej wyceny ryzyka na globalnym rynku finansowym. Jednakże, prawie połowę odnotowanego w okresie ostatniego roku wzrostu natężenia ryzyka cyklicznego można przypisać realnym wzrostom cen nieruchomości (zob. zielone słupki na Wykres 3). Sytuacja na krajowym rynku nieruchomości uwzględniona jest w modelu poprzez ujęcie przede wszystkim zmiennych odzwierciedlających (realny) poziom cen, a te w ostatnich kwartałach rosły. Dodatkowo kontrybucji krajowego rynku nieruchomości do ogólnego poziomu ryzyka cyklicznego nie należy traktować jako sygnału o niepokojącej sytuacji na tym rynku. Ryzyko rośnie, ale mamy do czynienia ze wzrostem z niskiego poziomu - w IV kwartale 2022 r. odczyt ryzyka znajdował się poniżej przedziału standardowego poziomu.

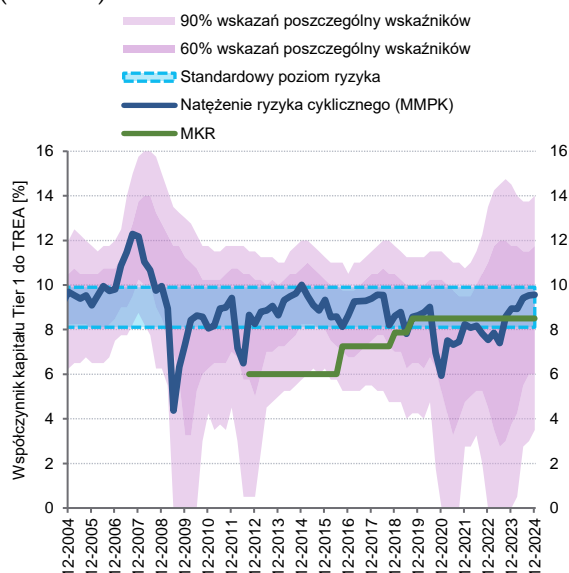
---

³ Wyniki w tej części opracowane zostały na podstawie zaktualizowanej metodyki kalibracji bufora antycyklicznego: [Komitet Stabilności Finansowej \(2024\), Metodyka ustalania antycyklicznego bufora kapitałowego.](#)

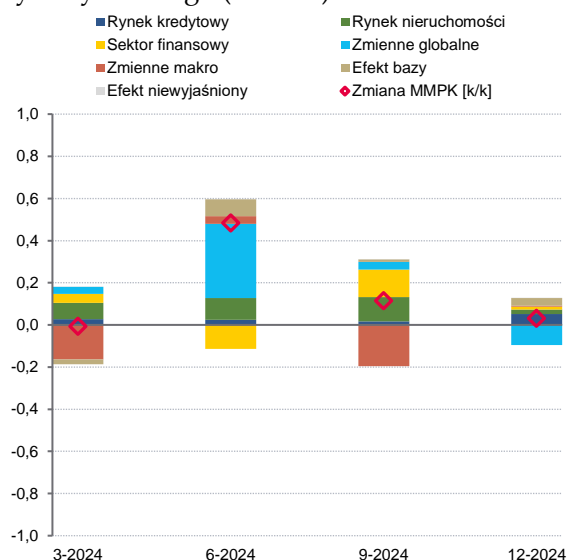
⁴ Standardowy poziom ryzyka zdefiniowano jako taki przedział, aby poza nim znalazły się tylko okresy ponadprzeciętnych zawirowań na krajowym rynku finansowym lub w jego bezpośrednim otoczeniu. Poza przedziałem standardowego poziomu ryzyka znajduje się: (i) wzrost odczytu natężenia ryzyka cyklicznego w związku ze zbliżaniem się globalnego kryzysu finansowego, (ii) spadek odczytu natężenia ryzyka cyklicznego w związku z następstwami globalnego kryzysu finansowego, (iii) spadek odczytu natężenia ryzyka cyklicznego w związku z kryzysem zadłużenia w strefie euro, (iv) spadek odczytu natężenia ryzyka cyklicznego w związku z pandemią COVID-19, (v) spadek odczytu natężenia ryzyka cyklicznego w związku z wybuchem wojny na Ukrainie. W rezultacie w standardowym przedziale ryzyka centralna miara natężenia ryzyka cyklicznego $\in (8,1\%; 9,9\%)$.

W tym samym okresie krajowe zmienne makroekonomiczne działały ograniczająco na wzrost natężenia ryzyka cyklicznego (zob. brązowe słupki na Wykres 3).

Wykres 2. Natężenie ryzyka cyklicznego (MMPK)

Wykres 3. Dekompozycja zmian natężenia ryzyka cyklicznego (MMPK)

Uwagi (lewy panel, Wykres 2): wynikający z modelu odczyt natężenia ryzyka cyklicznego (MMPK) obniża się w sytuacjach kryzysowych ponieważ w sytuacji wystąpienia negatywnego szoku, ryzyko cykliczne ulega rozładowaniu, stąd model patrzący w przyszłość wskazuje na niższy wymagany makroostrożnościowy poziom kapitału. Fioletowe wstęgi oznaczone 60% i 90%, oznaczają przedziały, w których mieści się odpowiednio 60% i 90% wskaźników płynących z poszczególnych zmiennych branż pod uwagę podczas wyznaczania poziomu MMPK. Im szersze są te wstęgi tym większa niepewność związana z odczytem MMPK. Uwagi (prawy panel, Wykres 3): wykres przedstawia wpływ poszczególnych zmiennych⁵ na zmiany poziomu MMPK przedstawionego na Wykres 2.

Ostatni, bieżący odczyt dokonany w IV kwartale 2024 r. oparty jest o dane za koniec II kwartału 2024 r.

Źródło: NBP.

Obecnie nie ma przesłanek do ustalenia bufora antycyklicznego ponad przyjęty w *Strategii stosowania antycyklicznego bufora kapitałowego w Polsce*⁶ poziom nBA w docelowej wysokości 2%, z przejściowym etapem na poziomie 1%. W celu wyznaczenia adekwatnej wartości bufora

⁵ Lista wskaźników, które wchodzi w skład każdej z kategorii przedstawionej na wykresie: (i) rynek kredytowy - szeroki agregat kredytu dla prywatnego sektora niefinansowego, szeroki agregat kredytu w stosunku do PKB, wąski agregat kredytu dla prywatnego sektora niefinansowego, wąski agregat kredytu w stosunku do PKB, wskaźnik obsługi zadłużenia (DSR) dla prywatnego sektora niefinansowego, szeroki agregat kredytu dla gospodarstw domowych, szeroki agregat kredytu dla przedsiębiorstw niefinansowych; (ii) rynek nieruchomości - ceny nieruchomości do kosztu wynajmu, indeks cen nieruchomości, ceny nieruchomości do dochodu, wartość dodana rynku nieruchomości do sumy wartości dodanej w danym roku; (iii) efekt bazy - wartość współczynnika kapitałowego Tier 1 do TREA w ubiegłym roku; (iv) sektor finansowy - wartość dodana rynku finansowego do sumy wartości dodanej; (v) zmienne globalne - VIX - indeks zmienności Chicago Board Options Exchange; (vi) zmienne makro - bilans obrotów bieżących w stosunku do PKB, produkt krajowy brutto, szeroki agregat pieniężny, agregat pieniężny M3, dług publiczny w stosunku do PKB, wartość dodana sektora publicznego do sumy wartości dodanej w danym roku.

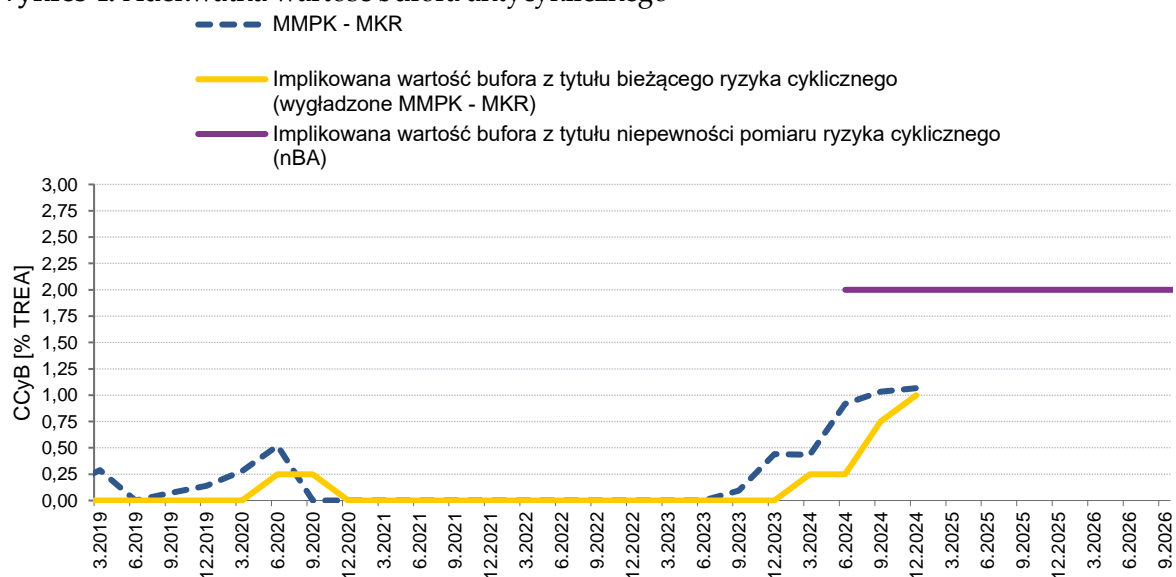
⁶ Zgodnie z Uchwałą Nr 72/2024 Komitetu Stabilności Finansowej z dnia 22 marca 2024 r. w sprawie przyjęcia strategii stosowania antycyklicznego bufora kapitałowego Komitet stwierdza, że „(...) pożądanym neutralnym poziomem bufora antycyklicznego powinien wynosić 2%.” (por. Komitet Stabilności Finansowej (2024), *Strategia stosowania antycyklicznego bufora kapitałowego w Polsce*)

antycyklicznego (*BA*, por. Równanie 1) bierze się pod uwagę dwie wartości implikowane z modelu.

Pierwszą z nich jest implikowana wartość bufora z tytułu bieżącego ryzyka cyklicznego, zdefiniowana jako wygładzone⁷ *MMPK – MKR*. Wartość ta sukcesywnie rosła w poprzednich kwartałach i obecnie wynosi 1% (zob. Wykres 4). Drugą z nich jest implikowana wartość bufora z tytułu niepewności pomiaru ryzyka cyklicznego, czyli poziom *nBA* na docelowym poziomie 2%.

Adekwatna wartość bufora jest wyższą z tych dwóch implikowanych wartości, czyli 2%. Zgodnie z Uchwałą Nr 74/2024 z dnia 14 czerwca 2024 r. Komitet Stabilności Finansowej zarekomendował dochodzenie do docelowego poziomu *nBA* w 2 etapach: w pierwszym kroku ustanowienie bufora na poziomie 1%, a po roku podniesienie go do 2%. Rekomendacja ta została odzwierciedlona w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 18 września 2024 r. w sprawie wskaźnika bufora antycyklicznego, które ustanawia wysokość obowiązującego bufora antycyklicznego na poziomie 1%. Nową wartość bufora stosuje się od 24 września 2025 r.

Wykres 4. Adekwatna wartość bufora antycyklicznego

Uwagi: Dane prezentowane od 2019 r. ponieważ wtedy zaczął obowiązywać bufor zabezpieczający na obecnym poziomie 2,5%, czego efektem jest stały w czasie poziom MKR. Ostatni, bieżący odczyt dokonany w IV kwartale 2024 r. oparty jest o dane za koniec II kwartału 2024 r.

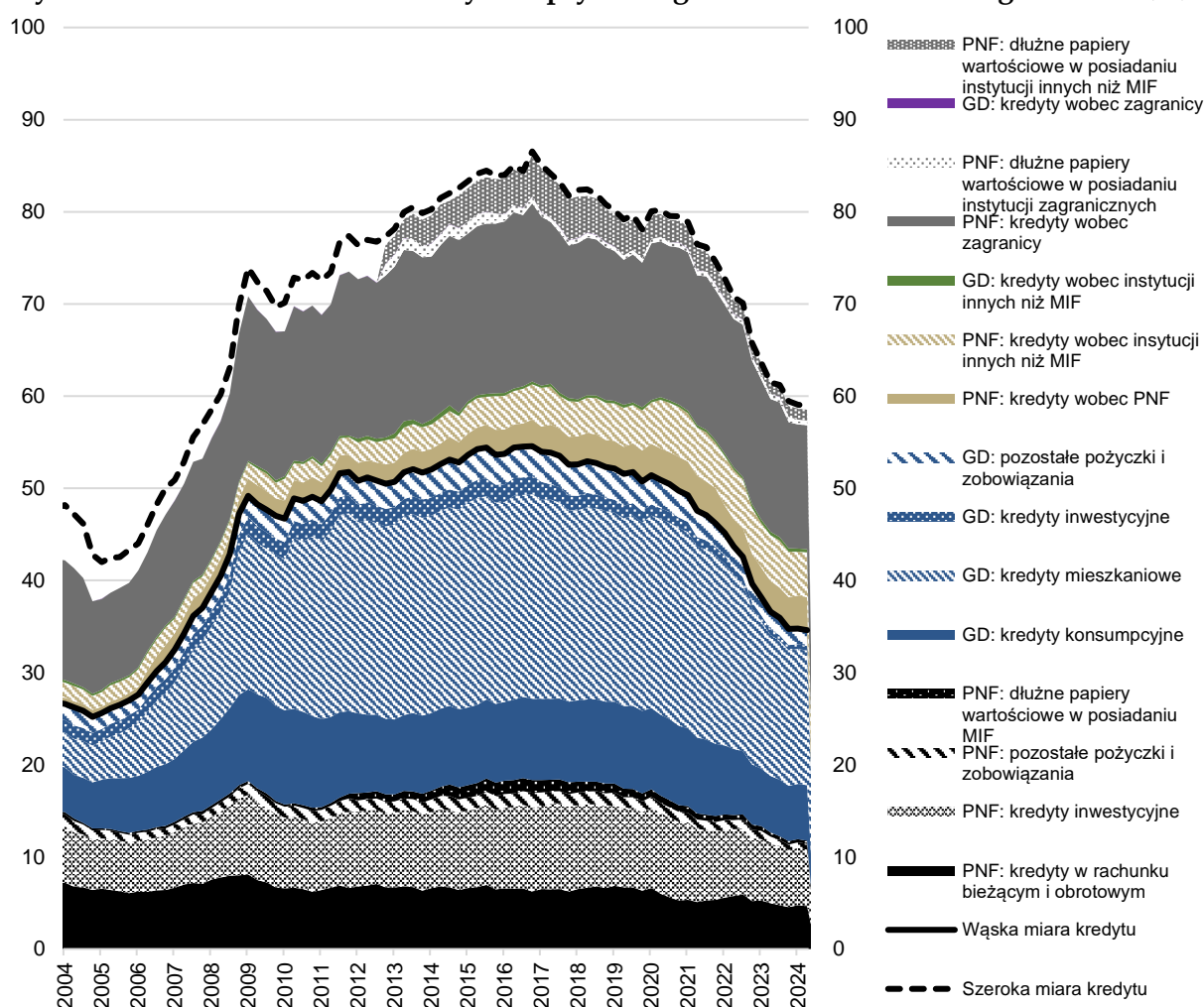
Źródło: NBP

⁷ Wygładzenie polega na zastosowaniu reguły, że zmiana implikowanej wartości bufora powinna utrzymać się przez dwa kolejne kwartały. Korzystanie z tej reguły pozwala sformułować kierunkowe oczekiwanie co do wskazań modelu odnośnie do adekwatnej wartości *BA* w przyszłym kwartale. Wartość *MMPK* utrzymywała się na stabilnym poziomie na przestrzeni dwóch ostatnich odczytów. Dlatego **nie spodziewamy się zmian implikowanej wartości bufora z tytułu bieżącego ryzyka cyklicznego (żółta linia na Wykres 4) w przyszłym kwartale.**

3. Pozycja w cyklu kredytowym oraz wskaźniki zalecane przez ERRS

Model wczesnego ostrzegania opiera się na informacjach płynących z wielu zmiennych dlatego umożliwia dokonanie kompleksowej oceny natężenia ryzyka cyklicznego. Jednakże, analiza poszczególnych wskaźników pozwala bardziej obrazowo przedstawić charakter zmian natężenia ryzyka cyklicznego. W niniejszym punkcie dokonuje się przeglądu wybranych z nich, których monitorowanie zaleca Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego (ERRS/2014/1).

Wykres 5. Podział wskaźnika kredyt dla prywatnego sektora niefinansowego do PKB (%)

Oznaczenia: PNF – przedsiębiorstwa niefinansowe, GD – gospodarstwa domowe, MIF – monetarne instytucje finansowe.
 Uwagi: ostatnia obserwacja za II kwartał 2024 r. Wskaźnik kredyt dla prywatnego sektora niefinansowego do PKB obejmuje zadłużenie przedsiębiorstw niefinansowych i gospodarstw domowych z tytułu kredytów i pożyczek oraz dłużnych papierów wartościowych. Wskaźnik liczony na podstawie wąskiej miary kredytu obejmuje zadłużenie wobec banków i SKOK, a na podstawie szerokiej miary kredytu, dodatkowo zadłużenie wobec pozostałych niemonetarnych podmiotów krajowych oraz podmiotów zagranicznych. Wykres warstwowy przebiega miejscami poniżej czarnej przerywanej linii wskaźnika kredyt (szeroka miara) do PKB, ponieważ w tych okresach, z uwagi na brak danych, nie dokonano podziału zadłużenia z tytułu dłużnych papierów wartościowych na zadłużenie wobec banków i SKOK oraz pozostałych niemonetarnych podmiotów krajowych. W tych okresach

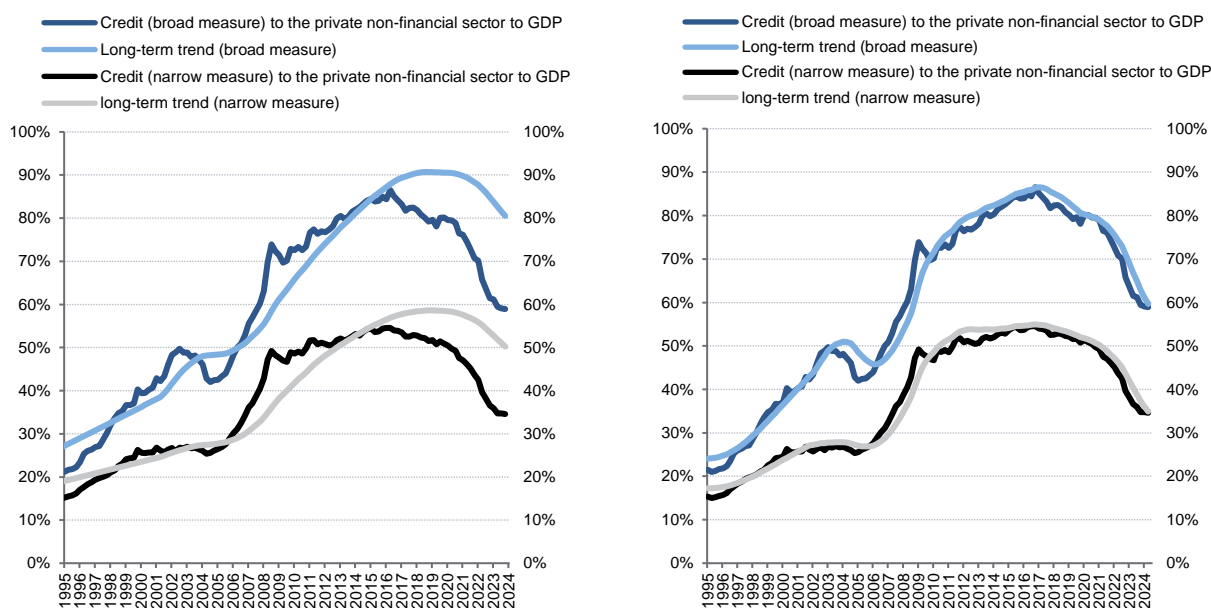

pusty obszar prezentuje zbiorczo zadłużenie przedsiębiorstw niefinansowych z tytułu dłużnych papierów wartościowych. Dane umożliwiające szczegółowy podział dostępne są od IV kwartału 2012 r.

Źródło: NBP

W II kwartale 2024 r., wskaźnik odzwierciedlający relację kredytów dla prywatnego sektora niefinansowego do PKB (szeroki agregat kredytowy) wyniósł 58,9%⁸. Oznacza to spadek tego wskaźnika o 2,5 pkt. proc. w ujęciu rok do roku. Z kolei poziom zadłużenia prywatnego sektora niefinansowego wobec krajowych monetarnych instytucji finansowych (tj. banków i SKOK, czyli wąski agregat kredytowy) wyniósł 34,6% PKB, co oznacza spadek o 2,0 pkt. proc. w ujęciu rok do roku. W ujęciu nominalnym szeroki agregat kredytowy w II kwartale 2024 r. zwiększył się w stosunku do analogicznego okresu w zeszłym roku o 2,0%. Natomiast w analogicznym okresie, wąski agregat kredytowy wzrósł o 0,6%. Prognozy⁹ wskazują, że relacja kredytu do PKB pozostanie w obserwowanym od 2017 r. trendzie spadkowym (zob. Wykres 5). Wskazuje to na niskie natężenie ryzyka związanego z nadmierną akcją kredytową.

Wykres 6. Standaryzowana luka kredytowa (lewy panel) oraz luka kredytowa zgodna z długością cyklu finansowego w Polsce (prawy panel).

Uwagi: ostatnia obserwacja za II kwartał 2024 r. Oszacowania luki kredytowej uzyskano za pomocą jednostronnego rekurencyjnego filtra Hodricka-Prescotta (HP), który zapewnia, że dla obliczenia trendu używane są tylko informacje dostępne w każdym momencie w czasie. Podejście to jest zgodne z zaleceniem ERRS (2014/1).

Źródło: NBP i GUS.

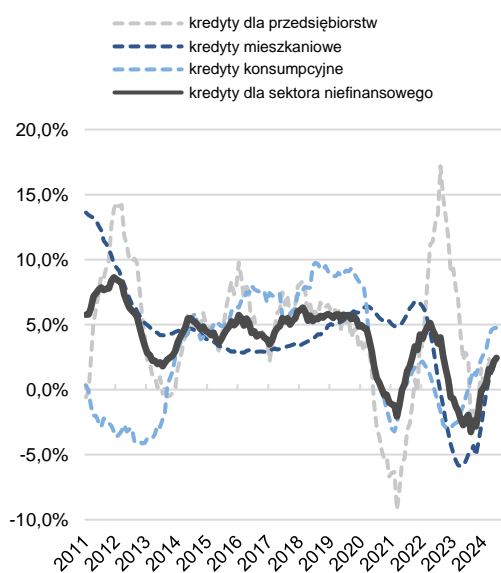
⁸ Wskaźnik kredytów dla prywatnego sektora niefinansowego do PKB obejmuje zadłużenie przedsiębiorstw niefinansowych i gospodarstw domowych z tytułu kredytów i pożyczek oraz dłużnych papierów wartościowych. Wskaźnik liczony na podstawie wąskiej miary kredytu obejmuje zadłużenie wobec banków i SKOK, a na podstawie szerokiej miary kredytu, dodatkowo zadłużenie wobec pozostałych niemonetarnych podmiotów krajowych (m.in. przedsiębiorstw, instytucji pośrednictwa finansowego) oraz podmiotów zagranicznych.

⁹ Zgodnie z prognozą przedstawioną w [Narodowy Bank Polski \(2023\), Rozwój systemu finansowego w Polsce w 2022 r.](#) do końca horyzontu prognozy, tj. do końca 2025 r., relacja wąskiej miary kredytu do PKB spada poniżej 30%.

Standardowym wskaźnikiem wykorzystywanym do analizy ryzyka cyklicznego jest luka kredytowa. Standaryzowana luka kredytowa¹⁰ wyniosła -21,6% (zob. Wykres 6). Luka kredytowa liczona na wąskiej mierze kredytu wynosi -15,6%. Oszacowanie wartości luki kredytowej, uwzględniające długość cyklu finansowego w Polsce wyniosło -0,7% dla szerokiej i -0,3% dla wąskiej miary kredytu¹¹. Ujemna luka kredytowa wskazuje na niskie natężenie ryzyka związanego z nadmierną akcją kredytową.

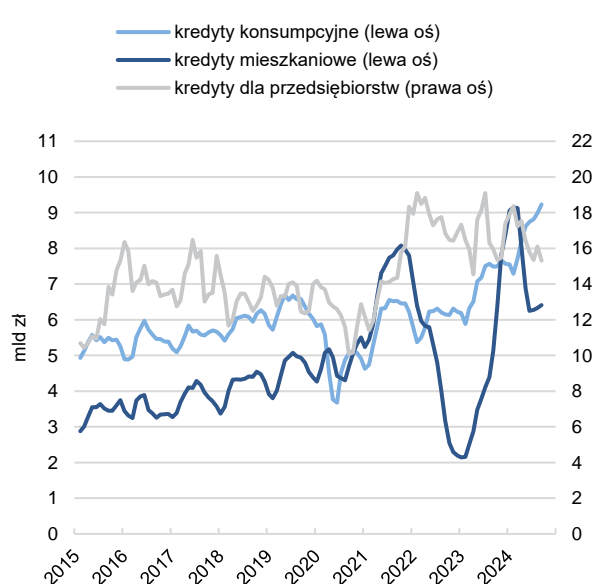
Z końcem III kwartału 2024 r. dynamika wszystkich głównych grup kredytów była dodatnia. Ogólna dynamika kredytu dla sektora niefinansowego we wrześniu wyniosła 3,4% w ujęciu rok do roku (zob. Wykres 7). Produkcja nowych kredytów mieszkaniowych po dynamicznych wzroście ustabilizowała się na poziomie ok. 6 mld zł miesięcznie (zob. Wykres 8).

Wykres 7. Wzrost wybranych kategorii kredytów dla sektora niefinansowego, r/r

Uwagi: ostatnia obserwacja za wrzesień 2024 r.
Źródło (oba wykresy): NBP.

Wykres 8. Wartość nowo udzielonych kredytów (trzymiesięczna średnia krocząca)

Uwagi: w ramach statystyki nowych kredytów dla przedsiębiorstw nie są uwzględnione kredyty o charakterze bieżącym.

W Tabeli 1 przedstawiono zmienne, których monitorowanie zaleca ERRS (ERRS/2014/1, zalecenie C, pkt. 2). Obserwowane w II kwartale 2024 r. poziomy zmiennych zebranych w Tabeli 1 nie wskazują na potrzebę zmiany poziomu bufora antycyklicznego ponad poziom określony przez nBA.

Tabela 1. Podsumowanie wybranych wskaźników monitorowanych na potrzeby decyzji o poziomie antycyklicznego bufora kapitałowego

¹⁰ Standaryzowana luka kredytowa to odchylenie wskaźnika kredytów dla prywatnego sektora niefinansowego do PKB od długoterminowego trendu. Zgodnie z zaleceniem ERRS (2014/1) długookresowy trend wyodrębniono za pomocą rekursywnego filtra HP z parametrem wygładzania $\lambda=400.000$, co odpowiada wahaniom trwającym 20 lat i więcej.

¹¹ W tym podejściu długookresowy trend wyodrębniono za pomocą rekursywnego filtra HP z parametrem λ odpowiadającym wahaniom trwającym 10,5 roku (zob. Lenart, Ł. i Pipień, M. (2015) oraz Pipień, M., Wdowiński, P. i Kaszowska, J. (2018))

Wskaźnik	I kwartał 2024	II kwartał 2024
Kredyty dla prywatnego sektora niefinansowego do PKB (szeroki agregat kredytowy)	59,1%	58,9%
Kredyty dla prywatnego sektora niefinansowego do PKB (wąski agregat kredytowy)	34,8%	34,6%
Standaryzowana luka kredytowa (szeroka miara kredytu)	-22,5%	-21,6%
Standaryzowana luka kredytowa (wąska miara kredytu)	-16,3%	-15,6%
Luka kredytowa uwzględniająca charakterystykę cyklu finansowego w Polsce (szeroka miara kredytu)	-2,1%	-0,7%
Luka kredytowa uwzględniająca charakterystykę cyklu finansowego w Polsce (wąska miara kredytu)	-1,3%	-0,3%
Ceny mieszkań do dochodów (indeks; średnia dla 2015 r. = 100)	99,4	101,2
Hedoniczny indeks cen mieszkań* (III kw. 2006 = 100)	281,1	290,6
Saldo rachunku obrotów bieżących jako % PKB	1,8%	-0,2%
DSR (Debt Service Ratio) – wskaźnik obsługi długu	6,7%	6,7%
Kontrybucja sektora finansowego do PKB	5,4%	5,5%
Dynamika realnej szerokiej miary kredytu (r/r)	-2,2%	-0,4%
Dynamika realnej wąskiej miary kredytu (r/r)	-4,0%	-1,8%
VIX (Volatility Index) – miernik zmienności implikowanej opcji na indeks S&P 500	13,7	14,0

Uwagi: *Hedoniczny indeks cen mieszkań (zharmonizowany) – indeks ceny m kw. mieszkań z rynku wtórnego o podstawie III kw. 2006 = 100 dla 7 miast (z Warszawą). Odzwierciedla zmianę cen oczyszczoną ze zmian jakościowych (np. wzrostu/spadku udziału mieszkań wyższej jakości (droższych)).

Źródło: NBP, BIS, GUS, Eurostat i Thomson Reuters.

4. Podsumowanie

Model wczesnego ostrzegania wskazuje na sukcesywny wzrost cyklicznego ryzyka systemowego. Skala wzrostu natężenia ryzyka cyklicznego implikuje poziom bufora w wysokości 1,0%. Nie stanowi to przesłanki do podnoszenia poziomu bufora antycyklicznego powyżej przyjętego poziomu nBA (docelowo na poziomie 2%, z przejściowym etapem na poziomie 1%).

Akcja kredytowa odbudowuje się, jednakże jej tempo nadal pozostaje relatywnie niskie. Analiza szeregu dodatkowych wskaźników wspiera wniosek o braku zasadności podnoszenia poziomu bufora ponad poziom określony przez nBA.

---

www.nbp.pl